

THÈMES D'INSPIRATION

1938 - 9min

Charles Dekeukeleire

Grote prijs voor de documentaire Venetië 1938

Auch Zwerge haben klein angefangen

Werner Herzog

West-Duitsland, 1970

Fotografie: Thomas Mauch

Montage: Beate Mainka-Jellinghaus

Klank: Herbert Prasch

Vertolking:

Helmut Döring (Hombre), Gerd Gickel (Pepe), Paul Glauer (Erzeicher), Erna Gschwendtner (Azucar), Gisela Hertwig (Pobrecita), Gerhard März (Territory), Hertel Minkner (Chicklets), Alfredo Piccini (Anselmo), Gertraud Piccini (Piccini), Brigitte Saar (Cochina), Marianne Saar (Theresa), Erna Smolarz (Scweppes), Lajos Zsarnoczay (Chaparro)

Productie: Werner Herzog Filmproduktion

ZW, 96'

Scenario:

Tijdens de afwezigheid van de directeur, die zijn heropvoedingsgesticht met ijzeren hand bestuurt, barst een opstand los. Eén van de opstandelingen wordt door de onderdirecteur van de instelling gegijzeld, terwijl zijn metgezellen hun pas verworven vrijheid vieren. Hun agressiviteit is zo lang verdrongen geweest, dat ze al gauw naar de oppervlakte breekt. De opstand ontaardt in een orgie van sadisme en vernieling, gericht tegen de hele gemeenschap en tegen elk van haar leden. Het geweld, dat aan de basis lag van een autoritaire opvoeding, heerst nu openlijk. De onderdirecteur voelt zich in het nauw gedreven en doodt zijn gijzelaar. De revolutie is in de kiem gesmoord.

▲ Onderkinnen, doorlopende wenkbrauwen en een slappe huid verraden dat deze onheilspellende kinderen dwergen zijn; een sfeer van geheimzinnigheid wordt geschapen door rare mutsen, grote stofbrillen, witte stokken, een ogenschijnlijk dood ('vermoord') dier. Het beeld doet aan Kafka denken in zijn realistische detaillering en metafysische angst

Werner Herzog gaf deze fiktiefilm, gedraaid op Lanzarote, één van de Kanarische eilanden, de allures van een documentaire. Auch Zwerge haben klein angefangen wordt voorgesteld als het getuigenis van een door de politie aangehouden protagonist van de mislukte revolutie. Ogen-schijnlijk een alledaagse kontestatie, een muiterij van voorbijgaande aard, die door de beslissing van de regisseur om alle personages te laten vertolken door dwergen, een speciale betekenis krijgt. "Zijn wij allemaal Duitse dwergen?" blokletterde de kritikus van de krant Le Monde, die hiermee een van de slogans van Mei 68 parafraseerde.

Wie de film bekijkt, denkt aan de dwergen van Jeroen Bosch en aan de monsters van Freaks. Men denkt aan de barbaarse en hysterische maaltijd in Bunuels Viridiana. Men denkt vooral aan het wrede beeld dat Jonathan Swift gaf van het Engeland van de 18e eeuw in zijn Gullivers reizen, waarin hij een reus is in Lilliput en een dwerg in Broddingnag. Als Gulliver voor de koning van Broddingnag het opvoedkundig, gerechtelijk, politiek en sociaal systeem van zijn land beschrijft, antwoordt deze: "Het geheel van uw landgenoten vormt de meest hatelijke soort ongedierte die de natuur ooit heeft laten rondkruipen op de aardbol."

Volgens Amos Vogel is Auch Zwerge haben klein angefangen een "sardonische en verontrustende film", die met grote vanzelfsprekendheid troont tussen de subversieve meesterwerken van het scherm. "Met perverse humor koos Herzog voor alle rollen dwergen uit, en dit staaltje zwarte humor doet z'n groteske verhaal uitstijgen tot een symbolische afbeelding van de hele mensheid. Deze bijtende aanval op halfslachtig voorbereide revoluties (tegelijk een listige oproep om er betere te organiseren) staat bol van Kafkaaanse episodes. De dwergen worstelen onophoudelijk met decors en voorwerpen van normale afmetingen, wat de hele aktie iets monsterlijks geeft: het is tenslotte moeilijk om een revolutionair te zijn als je nauwelijks bij de deurknop kan.

Herzogs leermeesters zijn Kafka, Céline en Bunuel, maar zijn fantasie is uiterst persoonlijk. Scène op scène choqueert door z'n brutale gewaagdheid. Herzog wordt onweerstaanbaar aangetrokken door wat overdreven en bizar is. Niets is voor hem méér geschikt om de krankzinnigheid van onze tijd tot zijn recht te laten komen. Twee blinde dwergen, uitgerust met groteske petten, zwarte stofbrillen en stokken, worden opgehitst tot een gevecht waarbij ze met grote inefficiëntie voortdurend naast het doel kloppen. Een bizarre optocht nadert met brandende rookpotten en met een Christusfiguur aan het kruis, die bij nader toezien een aap blijkt te zijn. Een dwergenpaar wordt een slaapkamer binnengedruwd om er de liefde te bedrijven onder het oog van hun kollega's. Het bed is te hoog. De vrouw weet het tenslotte met veel moeite te beklimmen, maar de man slaagt daar niet in, zelfs niet nadat hij een aanloop heeft genomen; we "lachen" van ontzetting. De meest onthutsende scène is misschien wel die aan het slot, wanneer een dwerg, als hij plotseling tegenover een kameel komt te staan, in een afschuwelijk, hoog en eindeloos lachen uitbarst. Geleidelijk verandert dat lachen in een angstschreeuw, die af en toe wordt onderbroken door krampachtig gekuch dat doet denken aan het gerochel van een stervende -een metafoor van Herzogs kijk op de menselijke konditie."

Volgende vertoning dinsdag 15 januari '91

Clair-obscur - André Colinet

Un film - Eric Pauwels

A la recherche du lieu de ma naissance - Boris Lehman

in CALYPSO ZOO

astridplein 12 2018 antwerpen

INFO-RESERV.03 236 82 59 OF 234 16 40